

IZ VODICA.

Vjenčanje gdje Hrvatin-Slavanski napis — Naš glav. zbor.

U ova žalostna doba, gdje proživljavamo dane pune tužnja...

Mnogo je seljaka sa svatovima unišilo u malenu, ali čednu našu crkvicu...

A oni, koji su toga dana banuli u seoce kršne, puste ali ponsne naše čitavice...

Mladom paru želimo obilno sreće i nek budu primjerom ljubavi među ljudima.

IZ KRBUŃA.

Silna kiša učinila velike štete. Uništenje svih usjeva. Potrebna je hitna pomoć.

Kao da se obistinjuje ono, što je negdje početkom sve godine donijela ist. Riječ...

U očekivanju ovog, doživjemo ponedjeljak 7. ov. mij. nesreću, kakve ni stari ljudi ne pamte...

Jedva je voda malo otekla, svoje iznova te smo uz bljesak munje i tutnjavu gromova...

PODLISTAK

STANA

Napisala Milena S. Pokupka.

Uz Koranu bila kućica, rekao bi, vilinji je stan, čista i naređna.

Bila je Stana djevojka kao malo koja u selu; jedra, zdrava i čila kao onaj kamen...

Nije bilo čudo, što su se pomamile za njom mnoge oči i što je mnogi mladić pozelio, da je privede u kuću kao zakonitu ženu...

Dodje jednom doba, kad i njoj srce brže zakucalo i kad se je njoj dogodilo nešto čudno...

Franina i Jurina

Fr.: Sada mi malo povej, kako je ono bilo!

Jur.: Ter si bil blizu, pak si mogal sve i čut i videt.

Fr.: Bil sam kako omamljen, pak se nis ne spamečujem.

Jur.: To ti je bilo ovako: Kada smo prišli bliže ovetnu otoku, si mogal videt, kako se je najednput čeli pesak zacrnol od oveh divljaki.

Fr.: To sam i ja videl.

Jur.: Čim su nas videli, jedni su ostali stojeći, a drugi su valje svi popadali na tla.

Fr.: I to sam videl. Ma onput mi se i neč zablješilo, i ja već nisam videl niš. Zač su popadali na tla?

Jur.: Zač su misleli, da smo mi nekakovi čudotvorci. Ovi Indijanci drže odavake lionfanta kako boga, njemu se klanjaju i svakako ga časte.

Fr.: A ča su storili, kada smo prišli na kraj?

Jur.: Oni, ki su bili popadali na tla, jokali su, kako od straha, da njim je prišla zadnja ura. A oni ki su ostali stojeći, gjedali su nas, kako da te nas probost onemi svojemj strašne mi očajami.

Fr.: A zač?

Jur.: Zač nisu onoliko trubasti, kako i oni drugi. Trebe da su nam na nose videli, da mi nismo nikakovi čudotvorci.

Fr.: Pak — su se ča puntali?

Jur.: Već su bili počeli pokazivat zubi kako i pas, ki će ugrist, ma onputa se je zaspravje dogodilo jedno: malo čudo.

Fr.: Ko čudo?

Jur.: Ov naš lionfant, ki je bil polokal morda jednu šternu mora, počel je skroze onega velega nosa da strčavodu sve okole i okole. Kada su, to videli oni ribelionisti, popadali su i oni na zemlju, kako i oni prvi.

Fr.: Je — to sam i ja videl. Pravi povodanj! Sada pak trebe da i oni misle, da smo mi nekakovi čudotvorci.

Jur.: Misle oni, misle, ma njihov poglavica, on s onem velem rečinom na nose, ne misli, kako oni. Segavac je ono, kako vrag!

Fr.: Malo prej si s njim govoril. Ča ti j'ono rekalo?

Jur.: Ni pet ni šest, on mi je rekalo ovo: — Čujete! ovaj moj narod vas drži za čudotvorce. I ja ću to verovat, ako storite jedno delo.

Fr.: Oho!

Jur.: A ko bi moralo bit to delo? — Pital sam ga ja. A on mane: — Pogledajte tamo oni otok! Tamo vam žive nekakov vražji narod, ki se nikako ne da civilizati i nikako ne će da govori drugačeje nego onako, kako

ga je mat navadila. Mi smo već sve provali: i korbač i salamar i sve ča j' kade — i sve za vražju koristi! Da vidimo sada, ča morete vi dva. Hote tamo na oni otok, obrnite one divjake na našu stran, pak ču i ja verovat, da ste pravi čudotvorci. Ako pak to ne učinite, to će reč, da ste vi oha farnoni i čarlatani, i ja ću vaje zapovedat, da vas moji ljudi stave na gradeli i da vas pojdu, kako su neki dan proždrii onega Engleza.

Fr.: Keja Engleza?

Jur.: Nekega Engleza, ki je neki dan prikampanal ovamo na aerplane. Čim se je spustil na tla, oni su ti ga šćapili, zaklali, malo poteplili i pojili.

Fr.: Ma to su pravi ljudozderi!

Jur.: Nego ča si mislel?

Fr.: I još se držel, da su civilizirani!

Jur.: To j' stara stvar, da se najveć držel civilizirani oni, ki po navadi nisu. Nego ča čemo mi sada?

Fr.: Tu ni druge, nego poč na oni otok s ovm našem lionfantom, pak neka i njih malo poštrca, morda te se onputa prestraši i civilizati!

Jur.: Moj sinko, kade ni pomogal bič ni salamar, ne će ni strčanje ovega našega lionfanta. Ono moraju bit pametni ljudi, a ne kakove takove šćprtliji, keh moreš obrnut, kako i svaki vetrič trstiku. Pusti me sada malo, da razmišljam, kako čemo mi vanka z ove prokleti kaši.

Fr.: A bilo bi već i doba, da već gremojedanput i doma, zač našem ne more bit pravo, da smo toliko vremena, vane.

Jur.: Ako njim ni pravo, neka se zuju!

IZ BUZETSKE KOTLINE.

U nedjelju, 30. prošl. maja, držala se u plesnoj dvorani bivšeg N. Doma glna godišnja skupština ovdješnje Posujilnice. Predsjednik Ant. Vivoda iz Pračano, otvoril zborovanje. Društveni činovnik tada pročita blagajničko izvješće. Sa radošću razabramo da posujilnica napreduje. Dočim je otrag 4-5 godina imala prometa polak milijuna i manje; ali iz godine u godinu dizao se njeni promet, tako da je sada postigao visinu od dva i četvrt milijuna lira. Ovo je već zaista napredak. Posujilnica ne bavi se samo novčanim prometom, nego je raširila svoj djelokrug odavajanjem modre galice i umjetnog gnovja, te posudjivanjem škroplonica i sumporača za svoje članove. Posujilnica je ovako preuzela sve poslove još opstojeće Gospodarske zadruge.

Skupština prihvati blagajničko, a onda izvješće ovdješnje Mhe. Frasciaca iz Sv. Martina. Kod tekućih slučajnosti odbornici su tumaćili skupštinarnima, zašto se ka matinjak na zajmlove povisio. Sve bi isto bolje i ljepše i po narod korisnije — reklo se — kada bi naš narod nalagao sav svoj novac u posujilnicu, makar i za kraće doba. Time bi se pomoglo posujilnicu, a preko nje onim našim ljudima, koji traže od nje zajmlove; a ulagači bi bili na koristi, jer bi primali na uloženi svoj novac kamate (interese). Posujilnica će samno onda moći biti prava posujilnica, kad bude imala svoj vlastiti novac uložen od domaćih ljudi. Kad bi sav naš seljački novac liošao u našu ovu seljačku posujilnicu, moglo bi se zadovoljiti svima, koji traže od nje kredit i to uz niži kamatinjak (interese). Sada se posujilnica mora uteci za kapital na ostale zavode, koji traže visoke interese, a posujilnica mora, nažalost, davati novac uz visoke interese. Ali drugačije ne može da bude. Sve drugacije bit bilo, naimo bolje, kad bi naši ljudi ulagali u ovu našu posujilnicu, a ne u druge banke. Ovo je znamenje, da naše ljudstvo nema još povjerenja u ovaj naš gospodarski-novčani zavod. Nema još povjerenja, jer su ljudi mnogo čuli, vidjeli i doživjeli u zadnjih desetak godina. Ali te napovje-

renje do posujilnice sada škodi samim seljacima i nije već opravdano. Nema više ljudi razloga da dvoje o poštenju i dobrom poslovanju naše posujilnice, to se bit smije opetovati. To je sigurno! Košta prodava se je potopilo u moru, pak isto svakidranje mora brodovi preko mora u Americi. Jedna nesreća ne smije biti drugu nesreće; a radi jedne žalosti smijemo se ubiti. Ali ako mi bežimo posujilnice i od naših domaćih gospodarskih društava, tim škodimo i tebi sam sebi i našem seljačkom narodu. Zapamtimo ovo dobro!

Ova skupština je lijepo prošla i dostigla je broj 60 članova, više nego u zadnjih godinama. No, mi se nadamo da će budućie godine doći na skupštinu ne 60 ljudi, nego stotine. — Bože dati! Seljaci! Složimo se srecm i pameću. Jedan gospodar.

PISMO IZ ZAGREBA

Ko ne pozna dobro naše političke prilike, taj bi sa sigurnošću ustvrdio, da se naša zemlja nalazi gotovo u potpunobornjoj borbi. Izbori doista nisu sada, a sve po čemu izgleda — da smo već sada u izbornoj period! Neprestano po cijeloj državi održavaju se sastanci i skupštine. U čitne sve stranke bez razlike; radikali na jednoj a grupa g. Jovanovića na drugoj strani. Davidovića demokratska stranka (takodjer, a napose žilavu agitacija pokazuju samostalni demokrati. Gospodin Pribičević je sam lično (uz svoje drugove) u vrijeme od nekoliko mjeseci držao 93 politička zbora. Gosp. St. Radić i sada, premda je u odmoru u Dalmaciji, održava sastanke. Dakako i ostale stranke rade isto tako. Stom se vidi, samo malo drukčije. Dakle izbori i drugo za sada ništa. Pitanje je međutim, kad će zapravo do njih doći, te osobito opozicionalne grupe isključivo neminovnu potrebu da do njih dođu. Međutim ko zna što će biti. Ta mi imamo vladu, koja raspolaže sa dvotrecinskom većinom u skupštini. Pa zar nije ova sposobna za rad, za uspješan i progresivan rad? Neko veli, jest; drugi: nije, i tako idemo dalje, a samo vrijeme i razvitak prilika pokazat će nam što je istina, a što su priče. Cekajmo dakle — ta mi uvijek čekamo, — samo da bi tako htio i brzozog zec...

Ovdješnje prosvjetno i potporno društvo "Istara" proslavilo je 50 godišnjicu našega pjesnika Vladimira Nazora. Tom je prigodom; poznati naš književnik Katalinčić priredio predavanje o Nazoru, prikazavši njegov književni rad s osobitim obiljem na naše primorske krajeve. Predavanje bilo je iscrpljujuće, podano sa puno očajanja i dojam je na publiku bio velik i gađajući. Iza toga su slijedile druge točke programa: šaloga, deklaracija i pjevanje. To je — kako mi je jedan naš radnik rekao — bila zaista familijarna i ugodna zabava, gdje su ljudi u veselom raspoloženju i velikom oduševljenju, za velikog pjesnika "Velog Jože" (starijih priča) "Hrvat-skih kraljeva" i svu silu drugih djela — spjevavši jedni drugome i prijatno zabavujući. Na vodstvu je ovog društva, da ovakvo kulturno-zabavno večeri priređuje što češće, da onaj žaljeviti radnik doista vidji, da se netko skrbi i za njegovu dusevnu hranu, koje je on toliko potreban i kojusam upravo traži i iziskuje. Da nije društvo "Istara" proslavilo ovu znamenitu 50. godišnjicu, u Zagrebu se valjda ne bi našta bilo niko osvrtno. Možda i bi, a možda i ne bi, barem po novinskoj štampi, izgledalo ovo posljednje vjerojatnije.

Buzza.

Jučer je u Trstu cijena tudjem novcu bila ova: za 100 jugoslavinskih dinara 49 lira, za 1 amer. dolar 28 lira, za 1 englesku liru štrlinu 137 lira, za 100 austrisjskih šilinga 380 do 400 lira, za 100 franc. franaka 78 lira, za 100 njemačkih rentnih marka 860 do 880 lira, za 100 švicarskih franaka 550 lira.

lučili, da će se uzeti. No to zapazio Stojan, koji se je već odavno vrčio oko Stane, a ova o njom ni čuj, pak se zavjerio, ne bude li Stana njegova, da će uništiti i nju i Mirona.

Kad je jednom Stana u sumračju cicala vodu iz vrela, saleti je Stojan, pak će joj: — Stano, usliši me, budi mi ženom! Je, nijesam ja siromah, imam kuću i kucište, a i dvor mi nije pust. Imam svega u obilju, budi dakle moja!

— Idi, Stojane, koliko li ti puta rekoh, da te ne volim, pa neću nikad biti tvoja! Traži si ženu, koja će biti sretna uza tvoje bogatstvo, ja ga ne tražim. Nije sreća u zveketu novca, — moja je sreća u srcu.

— Znam, Stano, da me ne voliš, al prihiti češ se!

— Nikada!

— Stano, čuj me! Ti tako zboriš, jer voliš Mirona. No jesi li ikad pomišljala, da je Miron siromah, pa da ćeš se naučiti bijede. Od teška će rada i brige uvenuti dokora tvoja rumena lica, kojima se toliko ponosiš; ugasnut će ove crne oči, kojima sada pališ mladenačka srea.

sam i sama; nu dok je u nas krepkih ruku i žilava zdravlja, iskresat čemo tomu kamenu toliko, koliko nam treba, da nas sačuva od gladi.

— Sad, Stojane, idi, zaboravi Stana i potraži sebi medju mojim vršnjakinjama ženu.

— Da te zaboravim, Stano? — Ne, nikada! — Al kad ne češ moja da budeš, uništiti ću ponajprije Mirona, a onda tebe, — lebe, tjuta jupe, što si mi se ometala oko srea. Ne češ uzivati umišljene sreće, bit češ bijedna i kukavna, al mi srce na samilost ne češ ganuti. — Stano!

— Sta je, Stojane? — Misliš li, da češ me prijetnjama sklonuti? — Ne, varas se! Nijesam li ja kraljiskinja; nije li me se bojim kraljevskih prijetnja? — Uništi žednan, ovo ti je, ispij, ispij je sve do kapi, al znaš, da će, i umirući, posljednja moja misao bit kod njegova, pa da će posljednji moj dah biti, posljednji pozdrav mojemu Mironu.

— Idi, ne bojim se ja tebe!

— Cekaj, gujo kleta, zahvatit će te moja osveta! — to reče i u crnoj ga nestade noći.

Sirota Stana rado bi bila odagnala crne misli, koje joj se uvukle u srce, al ne može. Odbjegla njezina vesela čud. Da se ne bi Mironu? Ne može! Zna ona, da bi mu zavrijela krv i da bi smruo u poginuo.

Al kad bilo dan pred vjenčanje i došao Miron do Stane, da kao obično kod njih sprovede večer, opazi, da je Stana sjetna i tužna.

— Što ti je, Stano? Što si poniknula glavu, kom mrazom oparen cvijet? — Ne znam ni sama, Mirono. Teška slutnja svalila mi se na srce. Sve odganjaš me ni se čini, kao da ću te izgubiti, ali seboj izgubiti, a ti znaš, dušo, da mi je sve otkoj ovaj svijet.

— Alaj si detinjasta! Cuj sevu, kako u visoku zraku hvati Boga; podigni i ti Stano, — voju misao k Onomu, čije oko u gluhoj noći brižni nam nama bdi, i pu traži u Njega snage i krepe.

— Ej, kušala sam i to! Započnem molitvu, al je ne dčkrjavujem, sve mi se vrže po glavi, kao da nam pogiba prijeti. Mirono, čuvaj se Stojana!

— Zašto da se njeza čuvam? — Znam, da je on tebe volio, a mene prijekim odu je i meni prijazni. Bas malo prije sastao je njeza, a on mi zaželio dobru sreću; da me obrekao, da će sutra u svatove.

— Gospod nas sahranio!

Pribrali se ugoz jutva svatovi i odvjetnici u crkvu. Stana sve na silu vesela, pa ljupko i mlo pogleda na Mirono, kao da ga oćima želi upiti. Miron joj reče:

Politički pregled

ITALIJA.

Državni proračun.

Pred deset dana svršile su rasprave u parlamentu i iza kako je proračun pojam ministara za godinu 1928/1927 prihvaćen, parlament se je razišao. Iza je proračun na dnevnom redu u sednici gdje pojedini ministri daju takorečeno svoja obrazloženja. Najinteresantnije izjave ministra financija conte Volpija, koji je govorio o financijskom stanju u Italiji i kakve je sve poteškoće imala Italija iza rata. Spominje valutno stanje i navadja, da je u Italiji u prometu manje novca nego u drugim državama. U svakom stanovniku u Italiji dolazi 100 lira, dok u Belgiji dolazi 1030, a u francuskoj 1350. Medjunarodna vrijednost novca zavisi od mnogih činjenica, a je u tesnoj vezi sa trgovačkom bilancom. Konačno izjavljuje, da je u aprilu ove godine bilo 668 milijuna primitaka više nego izdataka; a u maju već 311, tako da će koncem junija, t. j. u jednoj proračunskoj godini 1928/29 država imati suviška više od milijarde. To je najbolji obracun iza kako nastoji Italija.

Senatori su oduševljenjem primili na svoje izvještaj ministra financija te mu čestitali, da tako uspješno i uzorno vodi državne finance.

Ovom će se raspravom zaključiti i zasjedanje senata, te će nastupiti i drugi odbor i za parlament i za senat. Tekar prema jeseni će se opet otvoriti parlament na svoja zasjedanja.

JUGOSLAVIJA.

Odlazak Pašića.

Predsjednik radikalne stranke, stari ministar predsjednik Pašić otišao je u Sarlove Vari u Česku na liječenje. Naumio je da se za neko vrijeme ustegne od političkog rada i da iz daleka promatra političke prilike u Jugoslaviji. Njegovim odlaskom je donekle na jasnijem položaj sadašnje radikalno-radievske vlade, koj je na čelu Uzunović.

Beogradske konvencije.

Takozvane beogradske i neptunске konvencije, koje su nekakav dodatak sporazuma između Italije i Jugoslavije, imale su doći pred skupštinu. Novine su mnogo o tim konvencijama pisale, da one ponajviše izgled Jugoslavije, pa da ih narodna skupština ne bi smjela primiti. Opozicija je bila protiv odobrenja konvencija, a radievcvi, osobito je protivan bio stari radievi ministar trgovine i industrije Ivan Krajač. Iako konačno ih je potpisao dne 7. ov. mj. U srijedu su bile predložene narodnoj skupštini beogradske konvencije. Krajač kao ministar trgovine ih je branio. Za konvencije su glasovale vladine stranke (radikalni i radievcvi) i nekoji demokratski Davidovičevići. Davidovičevići su glasovali za konvencije iz razloga, što je tadašnji njihov ministar inostranih djela radio na tim konvencijama i tada ih potpisao. Bilo bi smjelo, da sada glasuju proti onomu što su prije stvorili. Kod glasovanja su bile te konvencije primljene sa 149 glasova protiv 28. Time su dakle — kako se politički kaže — ratificirane beogradske konvencije sa Italijom iz godine 1924. U tim su konvencijama regulirana pitanja plovidbe, saobraćaja, nastanjivanja i drugi gospodarski i trgovački odnosi između dviju država, a sadržavaju trgovački ugovor sa Italijom, veterinarsku konvenciju, komunalnu konvenciju, pogranični promet i drugo.

Neptunské konvencije.

Neptunskih konvencija ima 27 i su čisto administrativne prirode, jer su već u beogradskim konvencijama određeni pravi odnosi između Jugoslavije i Italije. Neptunské konvencije sadržavaju sporazum o dopuni rimskog sporazuma o Rijeci i u pogledu prometa. Obradnja su pitanja saobraćajne službe i tarifna pitanja, o položaju jugoslovenskih državljanina na Rijeci i talijanskih u Dalmaciji, o riječkoj imovini

iskoj općini, o davanju vode i elektrike jugoslovenskim općinama oko Rijeke. Važan je sporazum o riječkoj bolnici. Tim se sporazumom zajamčuje jugoslovenskim općinama u političkim srezovima Sušak, Krkvenica, Novi, Senj, Kastav i Krk stalan broj kreveta u riječkoj bolnici. Nadalje obavijataju te konvencije sporazum o arporčevstvu, o carinskom nadzoru i ribolovu u susaškim i riječkim vodama, sporazum o privatno pravnim ugovorima, o radnicima, dva sporazuma o srpsko-pravoslavnim crkvenim općinama u Italiji (Trst, u Trstu, na Rijeci, u Zadru i Perouju (kod Pula), putničkim pograničnom saobraćaju i o najvažnijem sporazumu o razdijeljuju bivših austrijskih podmorjskih telegrafskih spojeva.

O ovim su konvencijama sada raspravljali u ministarskom savjetu i dolaze doskora na odobrenje pred skupštinu.

Jugoslovenski novi poslanik u Rimu.

Dne 7. ov. mj. talijanski kralj primio je u svečanu audijenciju novog jugoslovenskog državnog poslanika u Rimu gosp. Zivnjoga Balogđića, te je kralju predao ispravu, kojima je imenovan na tu dužnost.

Novi ragrebački veliki župan.

Velikim županom zagrebačke oblasti imenovan je Mile Kramarić, podžupan u penziji i gradski načelnik u Bjelovaru. Zagreb je bio već 7 mjeseci bez imenovanog velikog župana. Zadnji veliki župan bio je Vladimir Treščec Branjski, koji je morao odstupiti od te dužnosti radi demonstracija u Zagrebu zbog navale na tiskaru «Edinost». Poslije njega je vršio dužnost najstariji činovnik Grabarić. Novi veliki župan je radievac.

NJEMAČKA.

Hindenburg ne će da ošteti carsku obitelj.

Svi do sada članovi carskih porodica u Njemačkoj uživaju svoje velike posjede. Država nije im ih oduzela, i parlament ih je zaključio, da narod sam tu odluku plebscitom. Izgleda, da će kod plebscita većina biti protiv, da se posjedi pripisati državi. Hindenburg vjeran bivšem svom caru napisao je pismo, da će odstupiti od časti predsjednika njemačke republike, ako narodnim glasovanjem pobijedi predlog, da se posjedi carskim obiteljima oduzmu. Time je on u jednu ruku htio učiniti pritisak na narod, da glasuju protiv oduzimanja carskih imanja. Hindenburg je počinio time jedan protustavan korak, jer predsjednik republike ne smije imati nikakvog upliva pri stvaranju odredaba i zakona za pobjedu jednog ili drugog zakonskog predloga. Vlada bi morala prema tome da se zalogne protiv Hindenburga oštro stanovište, ali za sada se vlada drži toga, da je Hindenburgovo pismo privatne naravi, gdje on piše samo, kao osoba. Svakako će želja Hindenburga imati veliki utjecaj na rezultat plebscita, pa ne će biti ni čudo, da Nijemci budu glasovali, da svi članovi carskih porodica sačuvaju svoja imanja.

Ovim se činom Hindenburg pokazao kao nekakvi sudan predsjednik republike, kome je ipak njegov Vilhelm više svega. I ovaj je ipak njegov Vilhelm više svega. I ovaj je ipak njegov Vilhelm više svega.

FRANCUSKA.

Ogrančenja u Francuskoj.

Usljed slabog stanja francuskog franka vlada, raspisala je program ograničenja nekoliko namirnica. Ograničenja bi se tičala pšenice, brašna, šećera, ugljena i benzina. Po vijestima iz novina izgleda, da će moguće vlada uvesti sistem karata za opskrbljivanje kruhom. Da se što manje troši, vlada misli, da jedan put na sedmicu moraju biti pekarske zatvorene, a mesarne dva puta na sedmicu. Naravski da će i takodjer voditi nadzor kot pečenje i prodaje kruha i nastojati, da se spriječi poskupljenje namirnica uopće.

Sudbina Abd-el-Krimsa.

Španjolska nije zadovoljna, što vođa rifaanca nije dospio u njihove ruke. Ona traži od Francuske, da joj izruči Abd-el-Krimsa, da mu ona sudi radi ubijanja i mrcvarenja španjolskih zarobljenika u Maroku. Medjutim Francuzi nijesu voljni da izruče svoga zarobljenika. Oni sada misle, gdje će ga internirati i kakvu će mu dati penziju. Njegova sudbina nije još odlučena. Razumljivo je, da se Abd-el-Krim predao na milost i nemilost francuskoj vojsci, jer je računao na francusko kavalirstvo i jer je znao, da bi mu koža išla na pazar, ako bi se bio predao španjolcima.

MADŽARSKA.

Predsjednik mađarske vlade oćuškan.

U četvrtak prije sjednice Savjeta Društva Naroda dogodio se u hodniku palače Društva Naroda u Zenevi (Svicarskoj) incident, koji je pobudio veliku senzaciju. Jedan mađarski novinar opalio je grotu Bothlenu, mađarskom ministar predsjedniku, jaku ćušku, sa riječima: «Eto to je ime mađarskoga naroda». Istovremeno je bacio više letaka po hodniku, pa je onda mirno dopustio da ga poslužitelji predvedu policiji. Na policiji je izjavio, da je sekretar mađarske republikan. stranke u Parizu i da se zove Ivan Juszt, rođjak bivšeg predsjednika nezavisne mađarske stranke Julija Juszta. On je zapisan kod Društva Naroda u listu novinara, koji su mu dodijeljeni, i to kao dopisnik pariškog lista «Ere Nouvelle». U letacima, koje je rasturio, izjavljuje, da je mađarska vlada podjarmila mađarski narod. On je htio, da se osveti za sva medlja, koja je učinila Bethlenova vlada prema mađarskom narodu. Kod njega je nadjeno i jedno pismo upućeno general. sekretaru Društva Naroda, u kojem izjavljuje, da je pobjegao iz mađarskog zatvora za to što su ga mučili. Zbog ovog incidenta sjednica je zakasnila. Predsjednik Savjeta izjavio je žaljenje grofu Bothlenu.

Svi budimpeštanski listovi osuđuju napadaj na Bethlena i pokušavaju da Juszta predstave kao nekog varalicu.

ENGLJESKA.

Englezi prigovaraju Rusima.

Engleska vlada je naredila svome poslaniku u Rusiji, da uloži blagi formalni protest kod sovjetske vlade, jer da je sovjetska vlada šljala rudarima u Engleskoj, što štrajkuju, novčanu pomoć. Poslanik je predao taj blagi protest, u kome se kaže, da su se obe države trgovačkim ugovorom iz godine 1923 obavezale, da ne će širiti propagandu u drugoj državi. Istovremeno je ruski poslanik u Londonu objelodanio u novinama, da ruska vlada nije slala nikakve pomoći rudarima.

Sekupljajući pomoć za rudare koji štrajkuju, ruski radnici međusobno. Sada su ruski radnici poslali svojim engleskim drugovima po peti put pripomoć, i to iznos od 300.000 rubalja. Ukupno su Rusi pripomogli engleskim radnicima pripomoćju od 3 milijuna 637 hiljada rubalja.

SJEVERNA AMERIKA.

Amerika se «razoružava».

Američki je senat bez ikakvog prigovora prihvatio zakonski predlog o izgradnji američke zračne flote. U tu svrhu je odobrio kredit od 9 milijuna dolara. U nacrtu se predviđa, da će se izgraditi 1950 aeroplana.

Ovakav je način «razoružavanja», o kome se na svemogućim konferencijama govori.

ČEHOSLOVAČKA.

Tečnjavci u Pragi.

U subotu su tečnjavci imali javni sastanak, proti vladinom predlogu o carini na poljodjeljske proizvode. Za taj sastanak imali su dozvolu. Iza sastanka htjeli su demonstrirati po gradu. Policija ih je zaustavljala i došlo je do žestoke borbe između komunista i policije. Demonstranti su udarali po policiji kamenjem i crijevovima, a policija štapovima i revolverima. Iza duge borbe i dolaskom rezerve policija je rastjerala komuniste. Ranjeno je 56 stražara, od kojih 4 vrlo teško. Za komuniste se ne zna, koliko ih je bilo ranjenih, ali svakako nad stotinama. Aretirano je bilo 70 demonstranata.

U ponedjeljak je u parlamentu bio na dnevnom redu zakon o carini poljskih proizvoda, odnosno o zaštiti carine. Zakon je bio primljen sa 149 glasova proti 113. Ne sjednica je bila vrlo burna i nastala je tučnjavica. Komunisti su pograbilili stolice i navaliili na klupe, gdje je vlada i kaže se, da su razbili vladina sjedala. Bilo je ko u nekakvom cinganskom taboru. Zakon je naime dobro došao za one, koji hoće da se seljaciima prikažu kao njihovi zaštitnici, pa se zato i obaraju na zakon.

DRUŠTVO NARODA.

Kriza u Društva Naroda.

Društvo Naroda nalazi se faktično u teškoj krizi. Neuspjeh u mjesecu martu sa primitkom Njemačke nije bio prolazni događaj, već početak pripremljenog i sistematiziranog napadaja sa ciljem, da matski izvanjdajni otpstanak samog Društva se obiljno ugrozi. Ova potrdnjaju događaji, koji su se dogodili pri otvorenju zasjedanja Savjeta Društva Naroda, što se ovih dana ohr-

žavao u Zenevi. Argentinski delegat ovog puta nije ni došao, a Brazilija najavljuje, da na drugo zasjedanje ne će više doći. Amerikanske novine izmijele su predlog, da bi bilo najbolje, da američke države uopće ne sudjeluju u Društvu Naroda i neka Amerika za sebe, a Evropa za sebe vodi brigu o sačuvanju mira.

Osim toga se i evropske države bore, da dobiju uplívno, odnosno časno mjesto u Društvu Naroda.

Otkaz Braziliije nije Savjet prihvatio, a otkaz je na jesenje zasjedanje u septembru. Savjet se je razišao ne baš pod dobrim utiskom.

MALA ANTANTA.

Konferenca Male Antante na Bledu.

Danas se vrši na Bledu u Sloveniji konferenca Male Antante (Jugoslavije, Českoslovačke i Rumunije) koju tvore ministri inostranih djela dotičnih država. Govorit će o međunarodnom položaju u Evropi i o svim političkim pitanjima, koja interesiraju Malu Antantu kao cjelinu. Ministri će se sporazumiti o mirojlojbitvoj akciji za saiziranje na izaratnih prilika. Raspravljat će i o budućem sastanku Društva Naroda i njihovom držanju i odnosajima prema susjednim državama.

Za konferencu Male Antante vlada veliko zanimanje kod drugih država, jer je Mala Antanta danas faktor, s kojim Evropa računa. Radi toga su poslanici raznih država u Beogradu posjetili jugoslovenskog ministra inostranih djela Momčila Ninčića prije nego je otišao na Bled. Konferenca će trajati tri dana i na koncu će biti izdano službeno izvješće.

Istodobno se na Bledu drži i kongres rovinarna Male Antante.

Domće novosti

NAŠI PRILIOZI.

Današnjim brojem zaljezimo posebice naš djetski list «Mladi Istranin». Tako će se i «Narodni Gospodar» slati posebice, ali ostaju i nadalje kao prilozii «Istarske Riječi». To smo morali učiniti, na zahtjev pošlanskog ravnateljstva, jer da u novinama ne smijaju biti nikakvi drugi listovi, koji nemaju isti format i isti naziv kao list.

Naši će pretplatnici dakle primati posebice list, a posebice priloge, no pretplatiti se može samo na sve zajedno. Pretplata naravski ostaje nepromijenjena.

Prijava uživanja skupnog zemljišta produžena.

Kr. dekretom od 22. maja 1924 br. 751 bilo je određeno, da se imade prijaviti svoja prava na skupno zemljište (šume, pašnjake, oranice) naročito komesaru u Trstu (Commissariato per gli usci civici) najkasnije do 6. ov. mj. U službenim novinama «Gazzetta Ufficiale» od 5. junija 1926 je objelodanjen kr. dekret br. 895, kojim se rok za prijave produžuje, t. j. do 6. junija 1927.

Upozorujemo sve naše ljude, koji imaju skupno zemljište, i koji nisu prijavili ta svoja prava uživanja, da na vrijeme poduzme potrebite korake, da ne ostanu kratkih rukava. U tim se pitanjima obraćajte na «Zvezu upraviteljenih poseštitkov» u Trstu, via Carducci br. 8, II. kat.

Cijene šećera i kruha rastu.

Pred nekoliko dana povisila se cijena šećera za 7 lira na kvintal, a sada opet za daljnjih 5 lira za kvintal. To se tumači time, što su povisili cijenu proizvajdači, pa moraju i trgovci, premda su proizvajdači u decembru mjesecu bili dali obavezu vladi da ne će mijenjati cijenu. Dosada su povisili cijenu za 44 lira na kvintal. — U Trstu se sada šećer prodaje na sitno po 7.40.

Pred mjesec dana kruh je poskupio za 10 cent. po kilogramu. Sada je u Trstu poskupio opet za 10 cent. po kilogramu.

Ženski list «Vez».

Broj 4. ženskog lista «Vez» za juni mjesec bio je sekvestiran radi nekih formalnosti. Uredništvo nam javlja, da će taj manjak nadoknaditi u 5. broju, koji će izaći početkom drugog mjeseca.

Istrani u Zagrebu proslavili 50-godišnjicu Nazora.

Naši Istrani, koji se nalaze u Zagrebu, proslavili su pretpošte subote u svom društvu «Istri» skromno ali toplo jubilej velikog našeg pjesnika Vladimira Nazora. Tom je prigodom naš pjesnik Rikard Katalinčić Jeretov držao govor o Nazoru i isticao njegovu ljubav za Istru te je pročitao nekoliko Nazorovih pjesama u istarskom dialektu. Sa proslave poslali su Nazoru u Crikvenicu ovaj telegram: «Velikom pjesniku, rođenom na dalmatinskim zalima, koji zavoli našu Istru i perom je prodići šaljtu sa skromne proslave

— Gle, golubice bijela, sad nas nikoga više ne rastavi!

— Ipak, smrt! Mirono, — smrt!

— Ajde, ne muti današnjeg veselja tim svojim mislima.

— Ne ću, bit ću vesela, ta sad sam tvoja. Mirono, ta sreća čini, da zaboravljam slutnju, što mi se uvrijejala u srcu. Gle Stojane! — kako nam se smiješi; al mi se sv. pni, kao da to nije smiješak poštena čovjeka!

— Budi hrabra, ta grančičarka si!

— Pravo dan i nastala večer. Još bit svatko na okupu, kad najednom izadje Mirono iz sobe. Kao da je Stanu ljeta ušla na grad opazi, da joj Mirona nema među stvarovima. Pohiti na dvor; pogleda lijevo, pogleda desno i pričini joj se, kao da je zajaunknulo. Pohri! onamo, odakle se glas dopirao. — Jao i pomagaj! — za nje bolna i pade na koljena uz Mirona što je izišao. Bljeh mjeseca uz Mirona otkriva i obasjao krvlju zabavila svoga sestra. da joj krcanjem ne probije grudi, a dječonim trže oštricu iz Mironovih grudi.

— Daj mi on jemila, kao da je obamrla, al sam na čas. Tada se sagne niže, — niže, živine mrtvo tijelo k svome srcu i stade čitati ono drago lice i zaklopljene oči. — ona goila tijelo, kad je najednom netko zahvatit za ruku i reče:

— Ha, Stano, ti svetica neđužna, jesi li ovršila kieto djelo? Baš u horu dođnja, da te još zatečem!

— Stojane, tako ti Boga, štiti, nijesam ja! — Kako bih ga ja usmrtila, kako bih voljela ove grudi, ovo srce, kad ga toliko probol. (j) Mirono, Mirono, reci, tko te je ubio! — Reci, da te svetim!

— Umiri se, Stano, Miron štiti, onimjemo on za uvijek, ne će odati tvoje tajne. Al ovo, taj, ako možeš, zavrvi si obilvena. — oštrica ti u ruci, ali znaš, da je lijepa! Ha — ha, sad se neka znađe, da je lijepa! i ohola Stana ubila — svoga Mirona!

— Štiti, djavole, u čovječjem liku! Ti si ga ubio, to je tvoja osveta!

— Na ti viku ugrabili se ljudi, a nadošli i na priziv Stojanovom oružnici i odveli Stanu. Našlo ih se u selu, koji su yjverovali nevinosti Stana, al bila ih većina, koji su bili kao uvjereni, da je ona ubojica.

— Pukao sud, al je ne zahvatit, jer joj tuga potamnjela um, i ona kao ludu prolazila selom i vikala:

— Mirono, Mirono!

— A kad su joj bili bistri časi, kad joj je duh privazio u gustu tamu, što joj je dušu okružila, onda bi uskliknula:

— Stojane, kletio ti mi se osveti; ta rekao si: Najprije tu uništiš Mirona, a onda tebe! Održao si riječi!

njegovog pedesetog rođendana svoje najljepše želje i čestitke Istrani, okupljeni u zagrebačkoj «Istri». U ime svih dr. Ivo Zuccon, Katalinić Jeretov, dr. Fran Brčić, Ante Marčac, Mandić Ivan.

Križ se opet uvadja na sudove

Našim je ljudima bilo nekako čudno, da na mjestu, gdje se prišizje i kroji pravda nema raspela. Ovih je dana izasao kraljev dekret, koji naređuje, da se u sve sudnice postave raspela povrh kraljeve slike, jer da uvadjanje krstova u državne urede je u skladu sa osjećajima ogromne većine građana.

Istranin upravnik arheološkog muzeja u Splitu.

Poznati jugoslavenski arheolog (istraživač starina) naš zemljak i prijatelj gosp. dr. Mihovil Abramčić ostavljen je definitivno za upravnika arheološkog muzeja u Splitu. Ovaj je muzej jedan od najbolje uređenih muzeja ove vrste u srednjoj Evropi.

Gosp. dr. Abramčić iskreno čestitamo na ovom zaslužnom imenovanju i veselimo se, da se na polju znanosti daje tako visoko priznanje jednom Istraninu.

Likvidacija penzijskog zavoda za privatne činovnike.

Kr. odredbom-zakonom od 16. V. 1926 br. 908 uređeno je pitanje likvidacije penzijskog zavoda. Ta je zavod u likvidaciji od 1. marta ove godine. Novom odredbom sve obaveze tog zavoda preuzima na sebe državna blagajna za socijalno osiguranje. Tko je do 1. marta primao, ili tko bi 1. marta imao pravo na penziju, plaćat će mu spomenuta blagajna. Ta će blagajna plaćati također i onim nasljednicima koji imaju pravo na potporu, ako onaj, koji je plaćao umre za vrijeme od 6 mjeseci iz obavljanja ove odredbe.

Za one koji su bili osigurani kod penzijskog fonda nova odredba određuje ovaj položaj: a) osigurani imaju pravo da traže od državne blagajne za socijalno osiguranje da im vrati sve što su platili penzijskom zavodu. Taj zahtjev treba poslati državnoj blagajni u roku od 6 mjeseci; b) oni, koji po talijanskom zakonu moraju biti osigurani za starost i nesposobnost, ne će moći da traže sav iznos, već će im se oduzeti onoliko, koliko bi morali plaćati po talij. zakonu. Ono vrijeme, što su bili osigurani kod penzijskog fonda, uračunat će im se, kao da su osigurani po talijanskom zakonu; c) one osobe, koje nisu plaćale za penzijski fond 6 mjeseci prije 21. marta 1926, a nisu tražile da im se novac povratni, mogu to sada tražiti; d) svaki može da i nadalje plaća za penzijski fond, ali to je dobrovoljno osiguranje i mora to javiti državnoj blagajni za socijalno osiguranje u 6 mjeseci; e) tko ne će tražiti ni povratka novca ni dobrovoljno osiguranje smatrat će se da je osiguran kod državne blagajne za socijalno osiguranje od 1. marta 1926.

50-godišnjica Vladimira Nazora.

Dne 30. maja ove godine, navršio je 50 godina svoga života jedan od najboljih jugoslavenskih pjesnika, naš prijatelj g. Vladimir Nazor. G. Vladimir Nazor rodio se 30. maja 1876. u Postirima na otoku Braču (Dalmacija). Još kao djak u Splitu počeo je da piše pjesme, koje su onda izlazile u zagrebačkoj «Istri» pod pseudonimom «Vladimir Primorski». Istodobno se javio i Milan Begović. Nazorove pjesme isticale su je uvijek jedrinom stila i bogatstvom riječi, te nekom rasnom snagom, koja se izdizala visoko nad običnim frazerstvom t. zv. rodoljubnog pjesništva. Njegovi su stihovi bili klesani, govornili su stihijanski govorom i duboko prodirali u dušu omladine. Revolucionarna nacionalistička omladina pred svjetskim ratom gledala je u Nazora svoga barda, a Italijani ga i danas nazivaju jugoslavenskim Catullom. Poslije rata Nazor je nekako vrijeme živio u Zagrebu, a zatim se povukao u Crkveni-ću (kao direktor «Djač. Doma») i tu je, na pogled svome moru, pjevao i dalje dajući pjesme sve to nježnije i savršenije forme.

Danas je, bez sumnje, ako ne prvi jugoslavenski liričar, svakako među najboljima. Javlja se redovito u zagrebačkim i u beogradskim literarnim revijama, javlja se nesamo pjesmom već i prozom. U «Srpskom Književnom Glasniku» izišlo je nekoliko vrlo uspjelih novela, od kojih neke iz našeg života na ostrvima. Vrlo su zanimljive i njegove uspomene, koje su izišle u posebnoj knjizi. Iz svake pjesme, kao i sa svake stranice njegove proze, Nazor se ispoljava kao veliki umjetnik, koji služi samo idealima umjetnosti, daleko od dnevnice buke političkog vašara, sav predan svo- nom unutarnjem životu.

Prigodom ove obljetnice, šalje mu uređništvo «Istarske Riječi» u ime svoje i brojnih prijatelja i poštivalaca u Istri najsrdačnije čestitke uz želju, da nam još dugo bogati našu pjesmu i pronesi časno ime svog zavičajca. Na mnogaj!

Svega po malo

Ublila muža, polila ga petrolejom i zapalila. U slovenskom selu Zagorje (Slovenija) odigrala se ovih dana krvava tragedija. Stolar Lovro Trebušak, 43 godine star, otac petero djece, često se opijao, a kad se pijan vraćao, zlostavljao je svoju ženu i često ju je isprebijao do krvi. To se događalo vrlo često. Prošle sedmice se je opet vratio pijan kući, pa je bučilo i navalo sakama na ženu. Taj put je ona reagirala sa sliksom i udarila njemu na glavu tako, da se je srušio na zemlju, po svojoj prilici mrtav. Videći što je uradila, žena je dohvatila bočicu sa petrolejom, polila truplo i zapalila ga. Na krik preplašene djece, pritrčali su susjedi. Prizor, koji su vidjeli, bio je grozan: Trebušak je gorio poput baklje, a žena je to gledala ljudjačkim pogledom. Susjedi su gasili vatru, ali za Trebušaka je svaka pomoć bila prekasna, jer je on već mrtav. Zatim je zločinka sama pošla do oružničke postaje i prijavila se vlastima.

Evropa pod oružjem.

Selekcija za razoružanje sekretarijata Lige Naroda publikovala je novo izdanje vojnog zbornika sa vojničkim statističkim kama pedeset zemalja. Iz publiciranih cifra se vidi, da je svijet poslije rata manje naoružan nego 1913. godine uoči svjetskog rata. Evropa je uvijek najnaoružanija, ali ipak danas ima manje 1,500,000 vojnika, dok je 1913. g. imala 4,160,000 vojnika. Gotovo sve evropske zemlje su smanjile svoje efektivne. Francuska ima 562,000 vojnika, Italija 230,000, Rusija 562,000, Njemačka 95,000, Mala Antanta 450 hiljada, Engleska i Sjedinjene Države su povećale svoju vojsku, ali u vrlo malim razmjerama.

Strogost tiskovnog zakona u Jugoslaviji.

Neka kapetanica Simeunović otišla je iz Prizrena od svog muža jednom albanskom begu. — Prešla je granicu odjevena ko turka žena. — Tom prigodom je ugledna beogradska novina «Vreme» pisala o tom događaju i završila ovim riječima: «Mlada kapetanica Simeunović je istog dana popukla sve svoje stvari i u Albancima pobegla iz Prizrena. Tog istog dana javila se iz Kruma svom suprugu. Na kraju pisma kazala je, da se više nikada neće vratiti u zemlju.» Nekoliko dana iz tog događaja ona se vratila i tužila je odgovornog urednika za klevetanje. Ovih je dana bila rasprava. Sud je priznao da je ona pobjegla u Albaniju, jer je vidio toga i njen muž degradiran, ali sud je priznao, da je u riječi čina ona se više u zemlju nikada vratiti neće» čin klevetanja, pa je stoga kaznio odgovornog urednika zatvorom od mjesec dana i plaćanje troškova 1000 Dinara.

Da je ovako strogi zakon kod nas, alaj bi se mnogima crna zloba primirila, i promislili bi dobro prije nego bi dirali u intimni obiteljski život i ocrnjivali uvjereni da nije istina, ono što pišu.

Pala sa trešnje.

Djevojka Marija Gregorić iz Dekani u Istri popela se u petak na stablo da pobire trešnje. Najednom je izgubila ravnotežu i stvorila se za trešnje. Zvala je napomoc i došli su po nju. Budući da je trešnja bila visoka, prebila si je noge i morala u bolnicu u Trst. Njezino je stanje teško.

Srašteni bilanzci.

U Americi kod jedne automobilske firme zaposlen je Jugosloven Nikola Medić. Njegova žena, stara 24 godine, rodila je ovih dana bilanzce, dvije male djevojčice, koje su srašćene zajedno na trbuhu tako, da su licem okrenute jedna prema drugoj. Ove dvije bilanzke, ako ostanu u životu, po svojoj prilici neće moći nikada sjediti ni hodati. Sa Rentgenovim zrakama dokazano je, da svaka od njih ima srce i želudac.

Skupo krštenje.

Engleskom kraljevom sinu vojvodi od Jorka rodila se prva kći. Za krštenje te kraljeve unučice donesena je voda iz Palestine sa Jordana. Vodu je donio iz Jordana jedan engleski činovnik, koji je specijalno u ovom cilju otputovao za Palestinu aeroplanom. Dročegovinu vodu čuva se u jednoj od naskupljenijih vaza. Matoj vojvodinji dati će imena: Elizabeta, Aleksandra i Marija.

Mazzinijeva kuća.

Rodna kuća velikog pobornika slobode i pravde Mazzinija u Genovi kupljena je od

talijanske vlade kao nacionalni spomenik. U njoj će biti muzej i arhiv za proučavanje djela i života Giuseppe Mazzinija.

Muhe ne podnose modru boju.

U ljeto doba mnogo nam smetaju muhe, a najgore je, što one nose razne zaraze, pa su često krive muhe, da čovjek ide prije vremena u grob. Svim se načinima nastoji da se riješimo muha. Sada jedan talijanski naučnik daje domaćinama vrlo praktičan savjet. On naime veli, da u dva francuska prirodoslovca učinili razne pokuse i došli do toga, da muhe vole bijelu boju, a modre boje da se klone, pače se je boje. Taj su pokus učinili ovako: Oni su na prozore jedne sobe metnuli modra stakla, tako da se soba izgledala potpuno modra. Ostavili su samo usku prugu, na koju je ulazila zraka bijelog svijetla. U sobu su tada pustili nekoliko muha. One su bile vrlo nemirne, letile su kao da se boje i konačno bijelo svijetlo. Radi toga istraživači drže, da prostorište, koje želimo imati prosto od muha, obojimo modrom bojom, a to bi osobito bilo dobro za kuhinje. Taj su savjet poslušale mnoge bolnice, koje imaju kuhinje modro bojadisane. U Argentini je zakonom određeno, da moraju biti modrom bojom bojadisane sve dvorane u tvornicama, gdje se proizvodi sir i maslac.

Tača u Odesi.

U Odesi (u Rusiji) je prošle sedmice padala silna kiša pomiješana tučom (gradom). Službeni brzojavi javljaju, da su zrna tuče bila velika kao jaja. Budući da je padala po noći, bilo je malo ljudi na ulici, pa ni bilo žrtava. Grad je razbio sva stakla na prozorima, raztrgnute su sve telegrafske i telefonske žice, voda je učinila mnogo štete dućanima u prizemlju. Najveću štetu imaju skladišta pšenice i šećera.

Bogati prosjaci.

U velikim gradovima imaju ljudi koji se prosjačenjem obogate. Oni stoje na ulgovima, gdje prolaze najviše ljudi. Svako malo vremena dobiju 5, 10 ili 20 centezima, pa tekom dana zasluže lijepu nadnicu. Ovi su dana našli kod prosjaka Cesare Malhero u Torinu preko jednog kvinta metafnog novca u vrijednosti od 10,000 lira. Koliko je pak imao sakrivenog papirnog novca, to se ne zna, jer mu ga nisu našli. U Trstu, govore, da imaju prosjaka, koji imaju bolju nadnicu od svakog drugog ili pritrnog činovnika. Preko nekoliko godina jedna je prosjakinja u Trstu ostavila svojoj kćerki miraz od 30,000 lira. To su zaista bogati prosjaci.

Velike poplave u Rumunjskoj i Poljskoj.

U noći od srijede na četvrtak je u Rumunjskoj padala silna kiša i sa transilvanijskih gora navallila je voda u ravnicu prozročivši velike štete. Svi potoci rijeke Dunava su se razlili. I u Poljskoj radi velikih kiša zadnjih dana razlile su se rijeke i poplavile su ravnicu, koje izgledaju kao nepregledno more. Voda je odnesla mnogo mostova. Učak za učak više su kuće porušene. Budući da je poplava nastala po noći, ljudi su bili nebrizgavni, pa su se u svojim kućama utopili. U četvrtak ujutro su no Visli vidili mnogo ljšina, koje je nosila hitce.

Žrtve automobila u Londonu.

U srijedu je u Londonu pogazen automobilom general Plunkett. Dok je izlazio iz jednog automobila, nasrnuo je na nj drugi automobil i pogazio ga. General je umro na putu do bolnice. Taj je general učestvovao u niskom ratu god. 1898., u balkanskom 1912. i konačno u svjetskom. Bio je više puta ranjen, a smrt ga je evo stigla u svom bućnom gradu. Uslijed gvoženog prometa u gradu automobila u Londonu pogaze svakim danom nekoliko ljudi. Ministar unutarnjih djela izvijao je, da su u automobilu u god. 1925. pogazili 14,300 ljudi, od kojih je platilo životom 3400.

Darovi

u fond «Istarske Riječi»

Hurban Ludmila, iz Stare Pazove darovala Dinara 100.— i Prukar Josip Kenoska Wis. lira 20.—

Darovateljima uprava najljepše zahvaljuje.

«Prosveti» odsjek za Istru

Klaric Ivan iz Buzeta darovao je 4 lire.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARI

Tisak: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

LIBERAT UJČIĆ IZ PAZINA preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju modernu uređenu radionicu cipela, trgovinu kože i druge potrepštine, koje zasjecaju u postolarski zanat. — Cijene umjerene. — Poslužba brza i točna.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Žminj (Gimino), Istra.

DOBRO vino i izvrstan rakiju može se dobiti u poznatom vinotočju g. Pečenko (Scala Belvedere).

NAVIGAZIONE GEN. ITALIANA GENOVA

Table with shipping schedules for routes to America, North America, and Australia. Includes dates and ship names like 'Taormina', 'Re Vittorio', 'Bucca degli Amruzi', 'Dullio', 'Napoli', 'Caprera', 'Fremantle', 'Adelaide', 'Melbourne', 'Sidney', 'Brisbane'.

Uredi u svim glavnim gradovima Italije i inozemstva. U TRSTU: Ufficio Passaggeri della NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA, Via Mercato Vecchio 1 (Palazzo Hotel Savoia) - Telefono 4003.

Advertisement for Fotograf Matko Gortan u Pazinu. Includes an image of a camera and text: 'preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju fotografsku radionicu'.

Advertisement for GLYKOL. Text: 'Vrlo uspješno sredstvo naročito u ljeto doba za vrijeme vrućine. Tko se osjeća slab na žilcima i trpi od glavobolje, neka upotrebljava samo «Glykol», koji izliječi u najkraće vrijeme. — Cijena jedne boce L. 7.—. Za cijelu kuru treba 8 boca. Dobiva se samo u ljekarni Castellanovich, Trst VIA GIULIANI 42 (Sv. Jakov).'

Advertisement for KRUNE. Text: 'KRUNE plaća po 2.— L ALOJZIJI POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat'.

Advertisement for Fran Cink. Text: 'Trgovina koža i raznih postolarskih potrepština FRAN CINK CAMPO BELVEDERE br. 1 drži u svom skladištu svake vrste i tu stroku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu. Podvorna brza i točna. Podvorna brza i točna.'

Advertisement for Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubeve. Text: 'Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubeve kupuje Zlatozna ALBERT POVH Trst, Via Mazzini 46'